

*Tak Bůh miloval svět,
že dal svého jednorozenného Syna,
aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul,
ale měl život věčný.*

Jan 3,16

Sestry a bratři v katechetické službě,
přejeme Vám, aby Vás tato naděje provázela
nejen po zbytek postní doby a o letošních Velikonocích,
ale i po celý život.

tým Diecézního katechetického centra v Brně

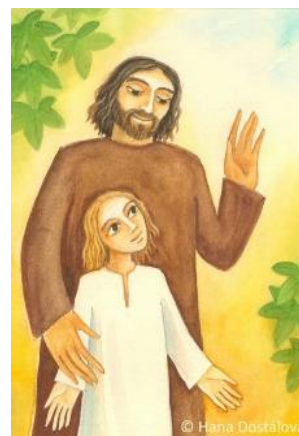
Výsledky dotazníku pro katechety o formách katecheze dětí v „době covidové“

Milé katechetky, milí katecheté,

oslovili jsme ty z vás, kteří máte platnou kanonickou misi, zda byste se nepodělili s tím, jak u vás ve farnostech momentálně probíhá výuka náboženství a co se vám v této době osvědčilo nebo naopak neosvědčilo. Děkujeme vám za ochotu sdílet se a za všechny vaše poznatky, nápady a inspiraci pro ostatní. Pro každého je situace v něčem nová a náročná, navíc rychle se mění. Vážíme si toho, s jakou kreativitou k výuce často přistupujete. **V závěru těchto Informací najdete podrobně zpracované výsledky dotazníku.** Věříme, že sebírané poznatky od kolegů vám budou zdrojem inspirace a povzbuzení pro vaši činnost, stejně jako další náměty, které jsme pro vás připravili.

Loterie svatého Josefa

Svatý Josef je mimořádnou osobností pro svou úlohu v dějinách spásy. Žil svůj život jako obyčejný, nenápadný, pokorný, avšak statečný člověk. Proto může být blízký každému z nás, obzvláště v *Roce svatého Josefa*. Abychom si sv. Josefa v tomto výjimečném roce připomínali, je pro vás na našem webu <<https://kc.biskupstvi.cz>> připravena zvláštní „loterie“. Pojdme tedy k Josefovi (*srov. Gn 41,55*) a vylosujme si některou vlastnost inspirovanou životem tohoto světce. Výhrou nám bude radost z každého malého kroku na cestě k Bohu.

Modlitba ke svatému Josefovi

Nabízíme kartičku s obrázkem a s modlitbou ke svatému Josefovi. Jde o modlitbu podle apoštolského listu papeže Františka *Patris corde* vydaného 8. 12. 2020 u příležitosti 150. výročí prohlášení svatého Josefa patronem univerzální církve. Obrázek sv. Josefa nakreslila Hana Dostálová.

Modlitby je možné objednat přes formulář na webu DKC <<https://kc.biskupstvi.cz>>. Cena jedné kartičky je 1 Kč. Objednané kartičky zašleme poštou, nebo je možno si je po domluvě (telefon, e-mail) vyzvednout v Brně v Diecézním katechetickém centru.

Další osvědčené pomůcky z našeho centra s velikonoční tematikou

Co slavíme o Velikonocích: Brožurka přibližuje dětem události Ježíšovy smrti a zmrtvýchvstání a ukazuje souvislost s naším životem. Na jednotlivých stránkách mají děti za úkol odpovědět na otázku, doplnit slovo nebo větu, a třeba se i s pomocí Bible dozvědět o tématu více. Brožurka je vhodná k využití v katechezi nebo jako dárek. Má formát A6 a je barevná, cena je 10 Kč, rok vydání 2015.

Slavíme Svatý týden: Malý kalendář pro děti školního věku obsahuje informace o nejdůležitějších dnech Svatého týdne (Květná neděle, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota a Neděle Zmrtvýchvstání Páně). Uspadňuje tak orientaci v tom, která událost se v určený den připomíná a jak se v církvi slaví. Kalendář stojí 12 Kč, rok vydání 2018.

Pomůcky ke stažení: Na webových stránkách našeho centra jsou ke stažení luštěnky, křížové cesty, pracovní listy, postní deníčky a další materiály k postní době i k Velikonocům. Stačí rozkliknout příslušný obrázek v rubrice *Pomůcky ke stažení*.

Nabídka objednání pomůcek k nedělním evangeliím pro školní rok 2021/2022

NABÍDKA OLOMOUCKÉHO CENTRA PRO KATECHETY

Pro školní rok 2021/2022 připravují kolegové z Olomouce kartičky k nedělním evangeliím. Karty jsou vymyšleny tak, aby jejich sbírka tvořila společenskou hru a současně aby si z nich děti mohly vytvářet další obrázky. Na webu <https://katechetiolomouc.cz> bude ke kartičkám připravena také metodika ke stažení vhodná pro společenství dětí i pro rodinnou katechezi.

Jednotlivé sady kartiček v ceně 27 Kč **je potřeba si objednat nejpozději do 26. března 2021**. Pro zájemce z brněnské diecéze bude objednání možné přes speciální elektronický formulář, objednávky k osobnímu vyzvednutí budou připraveny zřejmě během června na Diecézním katechetickém centru v Brně. Objednávajícím přijde včas upozorňující e-mail. **Prosím, respektujte termín objednávek, protože bez objednání kartičky nebudou k dispozici.** Více informací na <https://katechetiolomouc.cz>.

NABÍDKA BRNĚNSKÉHO KATECHETICKÉHO CENTRA

Sešitky formátu A6 *Moje nedělní album*, které vycházely v minulých třech letech, budou sestaveny i pro neděle školního roku 2021/2022. Obsahují ke každé neděli stručné shrnutí evangelia, obrázek k vymalování, úkol a prostor k dolepení samolepky. Cena jednoho sešitku je 12 Kč, list samolepek k němu stojí 10 Kč. Objednávky budeme přijímat v červnu 2021, formulář k objednávání včas zveřejníme na našem webu.

Velikonoční balíček

Diecézní centrum mládeže v Brně připravilo pro zájemce z řad mládeže zásilku s materiálem a náměty pro tvořivé i duchovní aktivity během velikonočního tridua. Co přesně balíček obsahuje je obestřeno tajemstvím. Balíček je možné si **objednat do 17. března 2021**. Více na webu <https://mladez.biskupstvi.cz/dcm>.

Postní tvořivé dílny brněnského Diecézního muzea

Diecézní muzeum zve všechny zájemce bez rozdílu věku na postní tvořivé dílny, tentokrát s názvem *Podoby, otisky, obrazy*. Jedná se o netradiční tvoření, ať už malování se štětcem v puse nebo otisky částí těla či malování prsty, lokty a koleny. Hlavní není samotný výtvor, ale proces tvoření, který si můžete vychutnat v pohodlí domova a na mailovou adresu muzeum@biskupstvi.cz následně zaslat fotografii hotového díla. Dílny **budou ukončeny 5. dubna 2021**, více informací na webu <https://dieceznimuzeum.cz>.

Omalovánky křížové cesty z Dílny Všech svatých

Dílňa Všech svatých v Rajhradě na svých webových stránkách zveřejnila ke stažení omalovánky křížové cesty, které jsou inspirovány skutečně vytvořenými mozaikami. Pro katechezi dětí v rodině je vhodný i pracovní sešit ke Svatému týdnu a další materiály. Vše je k dispozici na <http://vsechsvatych.cz> v rubrice *Pro děti*.

Interaktivní biblické hry od ČBK

Katechetická sekce České biskupské konference se podílela na vzniku sady pěti biblických her. Tyto interaktivní elektronické hry si kladou za cíl přiblížit netradiční formou několik příběhů biblických postav. Sadu her s názvem *Největší příběhy všech dob* lze nalézt a spustit na webu <<https://schoolfun.cz>> nebo přes mobilní aplikaci *Geofun*, rubrika *Schoolfun*. Po stažení hry fungují i offline. Více podrobností o hrách je i na našem webu <<https://kc.biskupstvi.cz/inspiratione-odjinud>>.

Bible a my – třetí kolo mimořádného ročníku soutěže

Žáci ZŠ a studenti SŠ se stále mohou zapojit do třetího kola soutěže *Bible a my*, které probíhá po celou dobu postní. Tématem je Ježíšovo umučení. Elektronicky odpovědět na 15 kvízových otázek mohou všichni zájemci, i ti, kdo se nezúčastnili prvního nebo druhého kola. **Soutěž bude ukončena 31. března 2021.** Podrobná pravidla a kvíz najdete na <<https://bibleamy.cz/2020/11/mimoradny-rocnik-souteze-bible-a-my>>.

Cestou dvou bratří – XVI. ročník výtvarné soutěže pro děti I. stupně ZŠ, MŠ a ZUŠ

Cílem výtvarné soutěže *Cestou dvou bratří* je přiblížit dětem kořeny naší kultury a dát pozitivní příklad pro život v současnosti. Soutěž je sice zaměřená na děti, ale neobejde se bez aktivní spolupráce rodičů, učitelů, vychovatelů či animátorů, tedy i katechetů. **Do 17. května 2021** mohou soutěžící posílat své práce vytvořené podle soutěžních podmínek určených pro dané věkové kategorie. Letošní ročník je věnován sv. Ludmile, která byla umučena před 1100 lety. Důležité je uvést kontakt na rodiče dítěte. Vyhlášení výsledků proběhne 4. července 2021 během *Večera dobré vůle* na Velehradě. Vítězné práce budou vystaveny ve Stojanově gymnáziu 4. a 5. července 2021. Na <<http://www.velehrad.eu/>> naleznete podrobné informace.

Virtuální výstava ke Svatému týdnu

Římskokatolická farnost Český Brod připravila na svém webu „virtuální interaktivní výstavu“ ke Svatému týdnu. Jedná se o interaktivní hru, pomocí níž projdete Jeruzalém a poznáte místa, kudy procházel Ježíš v posledním týdnu svého života. Hra potěší a poučí zvědavé děti i dospělé. Na cestu se můžete vydat skrze <<http://farnostcbrod.cz/?p=5457>>. Pro spuštění je nutné chvíli počkat, než se hra načte.

Virtuální prohlídka katedrály sv. Petra a Pavla v Brně

Do okolí brněnské katedrály i do jejího okolí se lze podívat virtuálně, a to na odkazu [zde](#). Součástí virtuální prohlídky je i výhled z obou věží katedrály.

Nabídka Biblí od České biblické společnosti

V měsíci březnu nabízí Česká biblická společnost velmi výrazné slevy na Bible a biblickou literaturu. Aktuální nabídku slev najdete na <<https://bibleshop.cz/akce>>.

Možnost očkování proti Covidu pro katechety

Katecheté, kteří mají uzavřenou pracovní smlouvu nebo dohodu se školou, kde učí, mohou využít nabídky přednostního očkování pro pedagogické pracovníky. Je důležité se však domluvit s vedením školy. Více informací na <<https://www.msmt.cz/jak-se-registrovat-k-ockovani>>.

FORMY KATECHEZE DĚTÍ V „DOBĚ COVIDOVÉ“ Zpracované odpovědi katechetů „z terénu“

Různé způsoby katecheze ve farnostech

Většina katechetů se shodla, že je potřeba citlivě rozlišovat možnosti dětí a situaci v rodině, a podle toho zvolit způsob výuky. Mnozí jste se na formě výuky domluvili po konzultaci s rodiči. Jednalo se především o otázku, zda zvolit on-line výuku. Někde rodiče a katecheté vnímali velkou přetíženost dětí virtuálním prostorem, a proto zvolili jinou formu, jak zůstat v kontaktu. Jinde je ale o on-line výuku zájem a je na ni velmi pozitivní zpětná vazba. Různý je také interval mezi jednotlivými hodinami nebo aktivitami.

Komunikace s rodiči a dětmi je někde výborná, dokonce mnozí z vás si pochvalují, že se velmi zlepšil kontakt s rodiči a je to poprvé, co se aktivně účastní, někde se zapojují navíc i zvědaví sourozenci. Jinde jakákoliv odezva zcela chybí nebo se zapojuje jen velmi málo dětí.

Často jste kladli důraz na dobrovolnost, zda se děti do aktivit zapojí nebo ne, podle jejich časových možností. Jaké možnosti se objevovaly?

1. Osobní kontakt s katechetou
  - Probíhal, dokud byla možná osobní výuka 1. a 2. třídy.
  - Někteří zvolili formu setkávání se v rámci mše sv. (např. někde probíhají katecheze v kostele, jinde probíhají mše sv., na které jsou zvány vždy děti z určitého ročníku společně s rodiči). Na dětských bohoslužbách se mohou děti aktivně zapojovat do liturgie.
2. Kontakt přes e-mail
  - E-mail je obvykle zasílán rodičům. Někdy mají sami rodiče zvážit, zda úkol dítěti dají nebo ne, podle toho, jak je přetížené.
  - Někomu se osvědčilo posílat větším dětem e-mail zvlášť, ne hromadně, je prý potom větší odezva.
  - Nejčastěji jsou rozesílány různé pracovní listy, odkazy na krátká videa, tipy na filmy, omalovánky, tipy na vhodné akce.
  - Někde se využívá komunikace přes telefon.
3. Dopisy do schránky (poštou nebo osobně)
  - Někdo roznáší např. časopis *Duha* nebo *Nezbeda*, děti si v něm mohou vystříhávat a tvořit.
  - Jedna paní katechetka popisuje, že se jim tento způsob velmi osvědčil, místo dlouhého sezení u počítačů a on-line výuky se děti těšily na pošťáky. V dopisech dostávaly děti materiály (pracovní listy) a drobné dárky, třeba modlitby z Katechetického centra.
4. On-line výuka
  - Někde byly hodiny zkráceny na cca 25 minut, aby děti dlouho neseseděly u počítače.
  - Je možné také střídat on-line hodiny a např. bohoslužby pro děti.
  - Někde zvou do on-line hodin na návštěvu pana faráře.
  - Jedna paní katechetka píše, že doporučuje při hodině střídat činnosti: ať děti něco vidí, slyší, ukazují, hýbou se, někdo z dětí je dokonce pověřen i stálou službu (např. někdo rozsvěcuje svíčku při modlitbě na závěr on-line hodiny). Na modlitbu se prý často přidávají i rodiče.
  - Někdo má dobré zkušenosti se zařazováním témat z běžného života a s rozhovorem o tom, co děti dělají, nebo co je trápí.
  - Někde se osvědčily powerpointové prezentace s obrázky při výkladu.
  - On-line prostor může učit děti nepřekřikovat se, dávat si přednost, být ohleduplný vůči druhému
  - Výuka nebo komunikace probíhá na různých platformách, např. *Zoom*, *Google Meet*, *Microsoft Teams*, facebooková skupina, *Whatsapp*
5. Výuka neprobíhá, kontakt přerušen
  - Mnohdy byla výuka přerušena po domluvě s rodiči.
  - Někde je výuka náboženství přerušena, ale ve farnosti probíhá pouze příprava na 1. sv. přijímání.
  - Častěji se ztrácí kontakt se staršími dětmi. (Může to být i z toho důvodu, že hodiny byly většinou založeny na diskuzi, což je v on-line prostoru náročné.)

Další tipy a inspirace od katechetů

- Někde výuku pojali jako pomoc ostatním. Děti mají pomáhat tím, že udělají někomu radost (namalovat obrázek, roznést lidem hromničky, barborky), někomu pomohou (úklid kaple, vyzdobení křížku v obci), za někoho se pomodlí (četba křížové cesty, pouť s rodiči k mariánskému kostelu). U všech aktivit se vždy důrazně upozorní, že je to dobrovolné. Cílem není zatížit ještě víc rodiče.
- Někdo plánuje na léto (stejně jako minule) „Nábožkový týden“, což je v podstatě takový „příměstský tábor“, kdy se dá něco probrat z teoretické výuky (zábavnou formou – hry, rébusy, apod.) a zároveň odlehčit rodičům.
- Někdo rozesílá odkazy na zajímavá videa (např. *Vlčí doupe*; videa Jiřího Dyčky na *YouTube* kanálu, *Ovečky* na *TV Noe*; *PAXVOBIS* od P. Havláta, na *Děčku Biblická pátrání*, animované *Biblické příběhy*)
- Někde byla na farním webu zřízena nová sekce pro děti. Každý týden tam děti najdou kvíz rekapitulující nedělní liturgii a různé další nápady (luštěnky).
- Lze také vymyslet hru pro děti a jejich rodiče venku v prostředí obce. Na závěr mohou mít možnost nalézt drobný dáreček. Jinde zase vymýšlejí různé „detektivní úkoly“.
- Někdo doporučuje tyto aplikace pro tvorbu interaktivních on-line cvičení: *Flippyti* nebo *LearningApps.org* nebo pro tvorbu kvízů: *Kahoot* a *Quizlet*
- Někde zvažují zaslat dětem videopozdrav k Velikonocům.
- Někdo zvolil krátkou on-line četbu na pokračování ze zajímavé knihy.

- Lze také zasílat jednoduché „úkoly“ na každý měsíc (namalovat obrázek, naučit se datum svého křtu...).
- Je možné také umístit nástěnku v kostele, kde děti mohou umísťovat namalované obrázky a výrobky.
- Někde dostávali rodiče s dětmi kartu s Božím slovem.
- Jinde natáčí vlastní 4 až 10 minutová videa. Video je spojené se soutěžní otázkou, děti do týdne pošlou odpověď, každý týden se losuje výherce a získá drobnou odměnu.
- Další inspirace <<https://kc.biskupstvi.cz/inspirace-odjinud>> (nově zde najdete interaktivní biblické hry) nebo <<https://kc.biskupstvi.cz/pomucky-ke-stazeni>>

Vzájemná přání, vzkazy, postřehy katechetů

- Moc všem přeji, abychom všichni z této těžké doby vyvázli obohaceni jako z velké zkoušky, ne zničení a prázdni, ale naopak obohaceni a naplnění.
- Je třeba vydržet, pozitivně myslet a v modlitbě odevzdávat Bohu těžkosti i radosti.
- Chtěla bych vzkázat všem katechetům, abychom se za rodiny a děti více modlili, mají to moc těžké, aby neztratili trpělivost, sílu a odvahu vydržet v pokoji až ta těžká doba pomine.
- Myslím, že je velká škoda říci, že všichni toho mají hodně, ale nic s dětmi nedělat, nekontaktovat je, nepovzbuzovat. Tímto způsobem se dá zpestřit čas dětem křesťanskými písněmi, zajímavými úkoly, krátkými příběhy. Bohužel se mi zdá, že je to hodně časté – nechat děti jen tak.
- Vnímám, že přes „obrazovku“ se společenství a kamarádské vztahy udržují moc těžko. Nejvíce jako katecheta i jako rodič oceňuji tipy pro rodinnou katechezi, protože právě na rodině teď nejvíce záleží. Povzbuzuje mě také síla společné modlitby, kterou našťastí nemohou omezit žádná opatření, a také myšlenka našeho pana faráře, že tuto dobu nemáme jen tak přežít, ale opravdově prožít každý den jako dar. Tak nám všem přeji hodně sil, elánu a optimismu. Protože jak říká manželova babička: „Každý den je za co Pánu Bohu děkovat.“
- Je vidět, že dětem chybí kamarádství, vzájemné svědectví, společný víkend, ale klad vidím v probuzení spolupráce s rodinou. Mnozí píšou, že z katechezí čerpají a inspirují se právě rodiče.
- Jako pozitivní vnímám, že někteří rodiče sledují výuku během vaření s námi. Další pozitivní rozměr je v posílení zodpovědnosti každého jednotlivce. To je vidět zvláště při přípravách na 1. sv. přijímání. Letos poprvé za 10 let se nám podařilo významným způsobem zapojit aktivně rodiče.
- Při distanční výuce velmi záleží na celkovém nastavení rodičů, na jejich víře a vztahu k Bohu. Výuku vnímám jako nabídku pomoci rodičům s náboženskou výchovou
- Myslím, že tato doba je velice příznivá pro evangelizaci.
- Se smutkem vidíme, kolik rodin se vzdaluje životu s církví. Je stále za co se modlit, koho povzbuzovat.
- S dětmi jsme se za tento rok ani nestihli poznat. Bude důležité opět obnovit a nastavit sociální vztahy.
- Uvědomuji si význam farního společenství: většina rodin a dětí se zapojuje do farního společenství, i když nejde přímo o výuku náboženství.